

Förutsättningar för projekt med start 2019:

Projekt inom Triple F

Version 1

Triple F programledning 2018-12-11

Innehåll

1	Förslag till forsknings- och innovationsprojekt inom Triple F	2
2	Triple F projektens inriktning	2
2.1	Vilken typ av projekt ingår i Triple F	2
2.2	Fokus på tre ämnesområden och tre utmaningar.....	3
3	Vem kan få ansvar för ett projekt.....	3
4	Projektens omfattning och finansiering	3
4.1	Riktlinjer för projektens omfattning och finansiering från Triple F	4
4.2	Medfinansiering av Triple F projekt	4
4.3	Uppskalning, uppväxling, internationell koppling.....	4
5	Projektförslag bedöms utifrån följande kriterier	5
6	Hur gör man om man vill leda ett Triple F projekt	5
7	Hur hanteras projektförslag inom Triple F programmet	5
8	Om du får ansvar för ett projekt (=en leverans) i Triple F.....	6

1 Förslag till forsknings- och innovationsprojekt inom Triple F

Triple F Fossil Free Freight är ett forsknings- och innovationsprogram som delfinansieras av Trafikverket (Trv). Programmet startade 1 september 2018 och ska pågå under 12 år, förutsatt att det levererar resultat som motsvarar Trafikverkets krav. Kärnverksamhet är forsknings- och innovationsprojekt samt ett doktorandprogram för doktorander som är verksamma i projekten. Här beskrivs hur man som partner kan få ansvar för att genomföra projekt inom programmet, vilket motsvarar en *Leverans* i programmet.

2 Triple F projektens inriktning

Triple F:s huvudsakliga mål är att: *bidra till omställningen till ett fossilfritt godstransportsystem* och ge ett konkret bidrag till *minskning av CO₂-utsläpp* – samt bibehållen eller stärkt *konkurrenskraft* för Sverige; långsiktig *kunskapsuppbyggnad*; samt *skapa mervärde* relativt andra forskningsprogram.

Programmet innehåller s.k. *Etableringsprojekt* under etableringsfasen 2018 - 2020 med syfte att skapa ett kunskapsunderlag som stöd för prioriteringar inom programmet. För projektportföljen som beslutas 2019 prioriteras projekt som är uppenbart relevanta med hänsyn till Triple F:s mål och programidé enligt anbudet. Inriktningen för Triple F:s projekt sammanfattas nedan.

2.1 Vilken typ av projekt ingår i Triple F

Projekt inom Triple F ska fokusera på *omställning till ett fossilfritt godstransportsystem*. Det finns många olika möjliga åtgärder som sammantaget kan bidra till omställningen. För samtliga projekt är det relevant att presentera hur projektet *bidrar till omställningen* på kort och på lång sikt (år 2030, år 2045); hur det bidrar till *minskade utsläpp av CO₂* på kort resp. lång sikt, vilken typ av kostnader som uppstår hos olika aktörer, samt vad det kan komma att betyda för *svensk konkurrenskraft*. Projekt inom Triple F ska generera resultat som *kompletterar andra program* och bidra till *ny kunskap* som möjliggör omställningen.

Programidén är att arbeta enligt en utpräglad *systemsyn* där hela godstransportsystemet studeras och nya system som innebär att fungerande fossiloberoende (eller mindre fossilberoende) transport- och logistiklösningar utvecklas och möjliggörs. Satsningen på *systemperspektivet* innebär att olika kompetenser i samverkan formulerar initiativ till nödvändig kunskapsutveckling för att skapa förutsättningar för omställningen. Projekten skall vara *tillämpade* och motsvara *TRL-nivå 3-7*.

Programidén innebär att programmet behöver genomföra projekt som är *tvärvetenskapliga* och bygger på *aktörsövergripande* samarbeten. Omställningen kräver dock spetskompetens där de tre ämnesområdena *Teknik, Policy* och *Logistik* utgör basen. Fördjupade studier av delar av godstransportsystemet med fokus på något av de tre ämnesområdena behöver ingå i programmet men ska motiveras från ett systemperspektiv där enskilda lösningar och resultat sätts i sitt sammanhang.

Bidrag till omställning kan presenteras som en effektlogik (t.ex. vilka effekter genomfört projekt får på kort och lång sikt) och relaterar till hur svårt det är att implementera den nya tekniken/ logistiken/ policyåtgärden/ helhetslösningen. Hur stort steg i omställningsprocessen kan projektresultaten innebära? Hur lång tid tar det att implementera lösningen och vilket bidrag ger det till minskad CO₂ i olika faser av implementering?

Omställningen kan innebära förändring som ger ökade kostnader och som påverkar olika branschens konkurrenskraft. Innovationer kan också innebära möjligheter till ökad konkurrenskraft, där Sverige kan bli ett föregångsland och exportera fossilfria lösningar. Kostnad för såväl införande som vidmakthållande och användning av den nya tekniken/ logistiklösningen/ policyn/ helhetslösningen är relevant.

Det finns flera andra forsknings- och innovationsprogram som bidrar till omställningen. Flera är dock avgränsade till ett trafikslag (t.ex. järnväg, sjöfart) eller någon del av utmaningen (t.ex. energiförsörjning, infrastruktur, fordonsutveckling). Triple F inkluderar hela godstransportsystemet. Triple F ska bidra till att identifiera gap i kunskapsutvecklingen och bidra till nyttiggörande av resultat

från andra program som t.ex. fokuserar på någon del av godstransportsystemet. Triple F prioriterar projekt som leder fram till lösningar för delsystem som kan integreras i ett fossilfritt (eller mindre fossilberoende) godstransportsystem och kunskap om hur detta kan genomföras.

2.2 Fokus på tre ämnesområden och tre utmaningar

Programmets tre ämnesområden Teknik, Policy och Logistik beskrivs här separat men skapar tillsammans en helhet. Policy kan vara en katalysator för implementering av ny teknik och nya logistiklösningar; teknik är också en möjliggörare för nya logistiklösningar. Teknikutveckling och logistikinnovationer kan också innebära behov av att se över regelverk och policy för att övervinna hinder för implementering.

Teknik: Teknikens roll i omställningen

Hur möjliggör teknik och den tekniska utvecklingen omställningen? (förutsättningar för användning av nya farkoster, fordon, lastbärare, infrastruktur, energiförsörjning, logistik).

Policy: Skapa spelplan som ger morot och piska för omställning

Vilka styrmedel krävs för att åstadkomma omställningen (administrativa, ekonomiska och informativa styrmedel och infrastrukturplanering), samt internationell samverkan.

Logistik: Hållbara logistiklösningar som ger konkurrenskraft och välfärd

Hur ser framtidens logistiklösningar ut i ett fossilberoende godstransportsystem? (logistiksystem, logistiklösningar, logistikkedjor, affärsmodeller, samverkan, tjänster).

Programmet fokuserar på tre utmaningar som beskrivs i tidigare genomförda statliga utredningar och åtgärdsplaner.

- Ett mer transporteffektivt samhälle: effektivisera transportarbetet och utnyttja resurser i godstransportsystemet
- Energieffektiva och fossilfria fordon och farkoster:
- Minskad användning av Fossila bränslen

Programmet skall ha en tyngdpunkt i industri- och aktörsdrivna projekt där partners i projektkonsortiet ska kunna bidra till nyttiggörande och implementering på kort eller lång sikt. Internationell koppling är meriterande men inte ett krav. Det finns dock frågeställningar som måste ha internationell relevans, där ett internationellt sammanhang innebär avgörande förutsättningar.

3 Vem kan få ansvar för ett projekt

Att ta ansvar för en *projektleverans* innebär att man är projektledare med ansvar för projektets genomförande, resultatrapportering samt budget.

Alla som uppfyller nedanstående krav kan få ansvara för en projektleverans. Projektledare ska:

- representera en organisation som är partner i Triple F,
- kunna ta ett projektledaransvar för forsknings- och innovationsprojekt som möter ovanstående mål och inriktning,
- presentera ett projektkonsortium som klarar av genomförandet enligt bedömningskriterier för kvalitet och genomförbarhet.

4 Projektens omfattning och finansiering

Projekt inom Triple F skall motsvara forsknings- och innovationsprojekt och kan även innefatta demonstration (TRL 3-7). Ett Triple F projekt kan involvera doktorander. Ett Triple F projekt kan också vara en mindre förstudie. Beslut om Triple F projektets genomförande tas årligen av Trv efter inlämnad verksamhetsplan. Programmets totala finansiering från Trv är 290 mkr under programmets 12 år. Målsättningen är att Triple F's totala budget ska motsvara minst 390 mkr, vilket innebär att programmets skall inkludera medfinansiering. Programmet skall ha sin tyngdpunkt i *aktörs- och*

industridrivna projekt med förhållandevis hög TRL-nivå där det är rimligt att projekten attraherar medfinansiering.

4.1 Riktlinjer för projektens omfattning och finansiering från Triple F

Projekttid: Projekten kan genomföras under 1–4 år med undantag för doktorandprojekt som kan pågå under längre tid beroende på förutsättningar (ev. institutionstjänstgöring, annat).

Omfattning: Finansiering från Triple F för ett enskilt projekt kan vara från 100 tkr upp till 7 mkr. Små projekt motsvarar förstudier till forsknings- och innovationsprojekt. Maxbeloppet 7 mkr kan ges för större satsningar som motsvarar fleråriga projekt. Ett exempel på projekt där en större budget är motiverat är projekt som inkluderar utbildning av en doktor, eftersom dessa per automatik blir fleråriga.

Projekt som inkluderar *utbildning av doktorer:*

- En doktorand finansieras från Triple F med totalt 4,9 mkr (inkl. handledning och resor) utan krav på medfinansiering. Det är dock en fördel om projekt som involverar en doktorand även inkluderar medfinansiering, där så är möjligt med hänsyn till projektets inriktning. Doktorandens arbete kan vara en del av ett större projekt.
- Doktorander kan involveras i flera forsknings- och innovationsprojekt. Det är inte skillnad på doktorander jämfört med övriga forskningsresurser, förutom att medfinansiering inte krävs på doktorand-delen av projektarbetet.

4.2 Medfinansiering av Triple F projekt

Varje projekt som *kan* involvera problemägare och andra intressenter har krav att bidra till programmets medfinansiering. Målsättningen är att varje forsknings- och innovationsprojekt ska bidra med 50 % medfinansiering. Medfinansiering kan bestå av t.ex. finansiering i kontanta medel, arbetstid eller tillhandahållande av forsknings- eller testutrustning. För bedömning av medfinansiering ska omfattning och bidrag från varje partner i projektet beskrivas.

Projektförslag som möter programmets mål, där resultatet är centralt för omställningen men där det med hänsyn till projektinnehåll inte är realistiskt att attrahera relevant medfinansiering, kan vara aktuella för Triple F. Denna projektmodell är undantag och kräver särskild motivering.

Projekt som inkluderar demonstrationer bör kunna bidra med mer än 50 % medfinansiering. Demonstrationer kan attrahera intressenter med produkter och tjänster som är på väg ut på marknaden med förhållandevis kort steg till implementering. Triple F erbjuder ett sammanhang där lämpliga aktörskonstellationer för denna typ av projekt kan skapas på kort tid. Inom Triple F konsortiet finns Sveriges främsta experter som kan bidra med relevant följeforskning vid test och demonstration samt vetenskapliga studier för utvärdering.

4.3 Uppskalning, uppväxling, internationell koppling

På Triple F programmet som helhet finns krav på *uppskalning* och *uppväxling*. Det är därmed en konkurrensfördel för projekt som kan presentera ett relevant bidrag till programmets uppskalning och uppväxling.

Uppskalning innebär att en eller flera projektpartners deltar i andra projekt som finansieras av andra program, som har synergier med Triple F projektet. Det kan t.ex. innebära att ett projekt som finansieras av annat program eller finansiär skapar förutsättningar eller underlag för ett Triple F projekt. Om två eller flera projekt genomförs parallellt där det finns synergier mellan projekten så finns potential att båda projekten blir mer kostnadseffektiva. Det är dock inte möjligt att få finansiering för aktiviteter som är finansierade från annat program. Det är viktigt att beskriva *vad som ingår i leveransen till Triple F*, vad som ingår i närliggande projekt, och att resultatet är kostnadseffektivt för Triple F.

Uppväxling innebär att någon problemägare i projektet har en parallellt pågående verksamhet som inte konkret bidrar till projektet men som indirekt kan vara till nytta för projektet. Uppväxling kan också

innebära att en partner, t.ex. problemägare, kan få indirekt nytta av projektresultaten vid t.ex. implementering, produkt- eller tjänsteutveckling som inte är ett forskningsbidrag. Det är inget formellt krav på uppväxling av Triple F projekt men det är en konkurrensfördel.

5 Projektförslag bedöms utifrån följande kriterier

Projekt som ska genomföras inom Triple F ska uppfylla krav på relevans och kvalitet. För ev. urval bland projektförslag värderas projekten med hänsyn till hur väl dessa uppfyller kraven.

Bedömning av *relevans* handlar om hur projektet bidrar till att uppfylla programmets mål, att:

- Möjliggöra omställning till fossilfritt godstransportsystem,
- Bidra till minskade CO₂ utsläpp på kort resp. lång sikt,
- Bidra till långsiktig kunskapsuppbyggnad.

Bedömning av *kvalitet* handlar om värdering av förutsättningar att projektet leder fram till betydelsefulla, vetenskapligt grundade resultat. Projekten bedöms med avseende på:

- Nyhetsvärde; säkerställa att kunskapen inte finns i eller utanför Sverige (SoA), och att det är realistiskt att det inte finns enklare och effektivare lösningar på problemet,
- Idéns originalitet och potential att skapa mervärde,
- Genomförbarhet, vetenskaplighet och kostnadseffektivitet med hänsyn till val av metod och genomförandeplan,
- Aktörskonstellation och kompetens i projektkonsortiet, där mer än en forskningsutförare, aktörsovergripande kompetens och internationell koppling är meriterande om relevant,
- Projektets utlovade resultat och resultatspridning; hur resultaten ska spridas till relevanta aktörer, internationell spridning, rapporter, konferenser, etc.,
- Plan för nyttiggörande.

Projekten bedöms även med hänsyn till hur projektet *bidrar till programmet* med avseende på:

- Medfinansiering med hänsyn till problemställning, relevanta problemägare och andra intressenter,
- Uppskalning och uppväxling genom synergier med andra projekt och relaterad verksamhet inom och utanför Triple F.

6 Hur gör man om man vill leda ett Triple F projekt

För den som vill ta ansvar för en projektleverans i Triple F verksamhetsår 2 med start 1 september 2019 gäller följande:

Projektförslag ska beskrivas enligt mall som kommer att publiceras på Triple F's hemsida www.triplef.lindholmen.se.

Projektförslag skickas in via formulär på Triple F's hemsida www.triplef.lindholmen.se där projektbeskrivningen laddas upp som pdf, *senast 10 april 2019*.

Den 25–26 februari 2019 anordnas ett Triple F projektgenererings-möte. Mötet är inte obligatoriskt men ger möjlighet för den som önskar att få återkoppling på projektidéer och träffa partners inom konsortiet.

Beslut om Triple F's projektportfölj och budget fattas av Trv efter inlämnad verksamhetsplan, med målsättning att ge besked före 1 juli.

7 Hur hanteras projektförslag inom Triple F programmet

Kompleta projektbeskrivningar, som inkommer senast 10 april 2019, sammanställs i en projektmapp av Lindholmen Science Park (LSP). Samtliga projektförslag bedöms av Triple F programledning.

Samtliga projektförslag som motsvarar programmets krav på relevans och kvalitet går vidare till granskning av programmets kvalitetsgranskingsgrupp.

Baserat på programledningen och kvalitetsgruppens bedömning föreslår Triple F programledning en projektportfölj för verksamhetsår 2. Triple F programstyrelse fattar beslut om vilka projektförslag som ska ingå i den projektportfölj som Triple F föreslår till Trv i verksamhetsplanen för år 2.

Trafikverket får Triple F:s förslag till verksamhetsplan senast 31 maj. Beslut från Trafikverket gällande Triple F verksamhetsplan fattas så snart som möjligt efter inlämnat förslag, med målsättning att ge besked innan sommar-semesteren. Besked om ansvar för projektleveranser meddelas av LSP till respektive projektledare så snart som möjligt efter Trv beslut.

8 Om du får ansvar för ett projekt (=en leverans) i Triple F

För dig som får ansvar för en projektleverans, d.v.s. ansvar för att leda ett projekt, gäller följande:

- Projektledare signerar ett avtal för projektet (=leveransen) med LSP med projektbeskrivning och beslutsmeddelande (som preciserar delleveranser och budget) som bilaga.
- Observera att finansiering inom programmet endast ges till projekt i form av betalning vid utförd leverans, d.v.s. efter att Trv godkänt resultatrapportering som motsvarar leveransen.
- Utbetalning av bidrag från Triple F kan ske 3 gånger / år, i maj, juli resp. november.
- För längre projekt (projekttid >1 år) kan utbetalning delas upp på flera tillfällen genom att projektet definierar och rapporterar del-leveranser.
- Projekten förväntas bidra till Triple F's samverkansaktiviteter.
- Projektledaren ansvarar för att presentera projektresultat på Triple F årliga resultatkonferens.